KURRIKULUM VOO

REKENINGKUNDE

NASIENRIGLYN

KWARTAAL EEN 2025

‘BACK ON TRACK’ PROGRAM

GRAAD 12

Wes-Kaapse Regering
Onderwys
VIR JOU

GEHALTE ONDERRIG
vir elke kind | in elke klaskamer | in elke skool in di

ONDERWERP: MAATSKAPPYE: NUWE TRANSAKSIES , GEWONE AANDELE KAPITAAL NOTA EN BEHOUE INKOMSTE NOTA

DATUM: 1 MAART 2025

BASISLYNAKTIWITEIT

ANTWOORDBLAD: BASISLYNAKTIWITEIT

1.	**H**	6.	**I**
2.	**E**	7.	**D**
3.	**J**	8.	**K**
4.	**B**	9.	**F**
5.	**A**	10.	**C**

MAATSKAPPYE : NUWE TRANSAKSIES

AKTIWITEIT 1: UITREIK VAN AANDELE

1.

ALGEMENE GROOTBOEK
GEWONE AANDELEKAPITAAL

2024 Junie	30	Saldo o/b	2 250 000	2023 Julie	1	Saldo a/b	1 500 000
				2024 April	30	Bank	750 000
			2 250 000				2 250 000
				2024 Julie	1	Saldo a/b	2 250 000

2.

REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BATES	EIENAARSBELANG	LASTE
Bank	Gewone aandelekapitaal	+ 750 000	+ 750 000	0

3.

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
1 250 000 gewone aandele		
Uitgereikte aandelekapitaal		
750 000	**Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar**	1 500 000
250 000	**Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar teen**	750 000
1 000 000	**Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar**	2 250 000

4. a) Gemiddelde aandeleprys

$$\frac{\text{R2 250 000}}{1\ 000\ 000} = \text{R2,25}$$

b) Netto batewaarde

$$\frac{\text{R2 250 000} + \text{ R770 000}}{1\ 000\ 000} \text{ X 100 sent} = 302 \text{ c or R3,02}$$

AKTIWITEIT 2: TERUGKOOP VAN AANDELE

1. **GEWONE AANDELEKAPITAAL**

2024 Mei	1	Bank	250 000	2023 Julie	1	Saldo a/b	1 000 000
Junie	30	Saldo o/b	750 000				
			1 000 000				1 000 000
				2024 Julie	1	Saldo a/b	750 000

BEHOUE INKOMSTE

2024 Mei	1	Bank	60 000	2023 Julie	1	Saldo a/b	260 000
Junie	30	Saldo o/b	380 000	2024 Junie	30	Verdelingsrekening	180 000
			440 000				440 000
				2024 Julie	1	Saldo a/b	380 000

2.

REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BATES	EIENAARSBELANG	LASTE
Gewone aandelekapitaal	Bank	-250 000	-250 000	0
Behoue inkomste	Bank	-60 000	-60 000	0

3.

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
300 000 gewone aandele		
Uitgereikte aandelekapitaal		
200 000	**Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar**	1 000 000
(50 000)	**Gewone aandele teruggekoop teen R5**	(250 000)
150 000	**Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar**	750 000

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	260 000
Netto wins na belasting vir die jaar	180 000
Terugkoop van aandele	(60 000)
Gewone aandele dividende:	
Interim dividende	
Finale dividende	
Saldo aan die einde van die jaar	380 000

4.

50 000 x 620c or R6,20 = R310 000 / (R250 000 + 60 000) = R310 000

5. a) Gemiddelde aandeleprys

$$\frac{\text{R750 000}}{\text{150 000}} = \text{R5}$$

b) Netto batewaarde

$$\frac{\text{R750 000} + \text{R380 000}}{\text{150 000}} \text{ x } 100 \text{ sent} = 753{,}3 \text{ sent}$$

AKTIWITEIT 3: DIVIDENDE PER AANDEEL

1. **GEWONE AANDELE DIVIDENDE**

2024 Aug	31	Bank (300 000 x 60c)	180 000	2025 Feb	28	Verdelingsrekening	505 000
2025 Feb	28	Aandeelhouers vir dividende (500 000 x 65c)	325 000				
			505 000				505 000

AANDEELHOUERS VIR DIVIDENDE

2024 Mrt	31	Bank	150 000	2024 Mrt	1	Saldo a/b	150 000
2025 Feb	28	Saldo o/b	325 000	2025 Feb	28	Gewone aandele dividende	325 000
			475 000				475 000
				2025 Mrt	1	Saldo a/b	325 000

2.

REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BATES	EIENAARSBELANG	LASTE
Gewone aandele dividende	Bank	-180 000	-180 000	0
Gewone aandele dividende	Aandeelhouers vir dividende	0	-325 000	+325 000

3.

R505 000 – Behoue inkomste nota.
R325 000 – bedryfslaste, handel en ander betaalbares.

4.

R150 000 + R180 000 = R330 000

AKTIWITEIT 4: INKOMSTEBELASTING

1.

SAID: INKOMSTEBELASTING

2023 Julie	30	Bank	4 800	2023 Julie	1	Saldo a/b	4 800
Des	31	Bank	60 000	2024 Junie	30	Inkomstebelasting	133 056
2024 Junie	30	Bank	65 000				
		Saldo o/b	8 056				
			137 856				137 856
				2024 Julie	1	Saldo a/b	8 056

INKOMSTEBELASTING

2024 Junie	30	SAID: Inkomstebelasting (475 200 x 28%)	133 056	2024 Junie	30	Verdelingsrekening	133 056

2.

REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BATES	EIENAARSBELANG	LASTE
SAID: Inkomstebelasting	Bank	-60 000	0	-60 000
Inkomstebelasting	SAID: Inkomstebelasting		-133 056	+133 056

3.

R8 056 – dit sal in die Staat van Finansiële Posisie verskyn, bedryfslaste.

4.

R4 800 + R133 056 – R8 056 = R129 800 (or R4 800 + R60 000 + R65 000)

AKTIWITEIT 5: INKOMSTEBELASTING

1. **SAID: INKOMSTEBELASTING**

2024 Mrt5	20	Bank	18 000	2024 Mrt	1	Saldo a/b	18 000
Aug	31	Bank	250 000	2025 Feb	28	Inkomstebelasting	492 000
2025 Feb	28	Bank	250 000			Saldo o/b	8 000
			518 000				518 000
2025 Mrt	1	Saldo a/b	8 000				

INKOMSTEBELASTING

2025 Feb	28	SAID: Inkomstebelasting	492 000	2025 Feb	28	Verdelingsrekening	492 000

2.

REKENING GEDEBITEER	**REKENING GEKREDITEER**	**BATES**	**EIENAARSBELANG**	**LASTE**
SAID: Inkomstebelasting	Bank	-60 000	0	-60 000
Inkomstebelasting	SAID: Inkomstebelasting		-492 000	+492 000

3. R8 000 – dit sal in die Staat van Finansiële Posisie verskyn, bedryfslaste.

4. R18 000 +R492 000 +R8 000 = R518 000 (or R18 000 + R250 000 + R250 000)

MAATSKAPPYE: GEWONE AANDELEKAPITAAL EN BEHOUE INKOMSTE NOTA

AKTIWITEIT 6

6.1

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
2 000 000 gewone aandele		
Uitgereikte aandelekapitaal		
800 000	**Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar**	**R5 600 000**
200 000	**Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar teen**	1 960 000
(120 000)	**Gewone aandele teruggekoop teen** R7.56	(907 200)
880 000	**Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar**	6 652 800

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	490 000
Netto wins na belasting vir die jaar (810 000 – 243 000)	567 000
Terugkoop van aandele (120 000 x R 2.44)	(292 800)
Gewone aandele dividende:	(514 000)
Interim dividende	224 000
Finale dividende	290 000
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	250 200

STAAT VAN FINANSIELE POSISIE	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersbelang	6 903 000
Gewone aandele kapitaal	6 652 800
Behoue inkomste	250 200

AKTIWITEIT 7

7.1

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
1 600 000 gewone aandele		
Uitgereikte aandelekapitaal		
1 280000	**Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar**	6 976 000
(300 000)	**Gewone aandele teruggekoop teen** R 5.45	(1 635 000)
500 000	**Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar**	3 475 000
1 480 000	**Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar**	**8 816 000**

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	**376 600**
Netto wins na belasting vir die jaar	959 400
Terugkoop van aandele	(465 000)
Gewone aandele dividende:	(486 400)
Interim dividende	294 000
Finale dividende	192 400
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	384 600

STAAT VAN FINANSIELE POSISIE	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersbelang	9 200 600
Gewone aandele kapitaal	8 816 000
Behoue inkomste	384 600

AKTIWITEIT 8

8.1

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
Uitgereikte aandelekapitaal		
700 000	**Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar**	3 005 000
200 000	**Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar teen** R14	2 800 000
(60 000)	**Gewone aandele teruggekoop teen** R6.45	(387 000)
840 000	**Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar**	**5 418 000**

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	**1 221 000**
Netto wins na belasting vir die jaar (2 500 000 x 70/100)	1 750 000
Terugkoop van aandele (60000 x R6.55)	(393 000)
Gewone aandele dividende:	(856 000)
Interim dividende	268 000
Finale dividende	588 000
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	1 722 000

STAAT VAN FINANSIELE POSISIE	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersbelang	7 140 000
Gewone aandele kapitaal	5 418 000
Behoue inkomste	1 722 000

INFORMELE ASSESSERING

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
Uitgereikte aandelekapitaal		
3 000 000	**Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar** teen R6.00	18 000 000
1 000 000	**Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar teen** _____	7 800 000
(200 000)	**Gewone aandele teruggekoop teen** R6.45	(1 290 000)
3 800 000	**Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar**	**24 510 000**

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	**1 370 000**
Netto wins na belasting vir die jaar	**3 250 000**
Terugkoop van aandele (200 000 x R2.55)	(510 000)
Gewone aandele dividende:	(3 100 000)
Interim dividende	**1 200 000**
Finale dividende (3 800 000 x 0.50)	1 900 000
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	1 010 800

STAAT VAN FINANSIELE POSISIE	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersbelang	25 520 800
Gewone aandele kapitaal	24 510 000
Behoue inkomste	1 010 800

ONDERWERP 2: STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE

15 MAART 2025

NASIENRIGLYN VIR BASISLYN ASSESSERING: JAAREINDAANSUIWERINGS

	Aansuiwerings en bykomende inligting	**Aansuiwering berekening**	**Rekening(e) geraak in die SVOI**	**Bedrag aangegaan in die SVOI**
1.	Die voorraadopname op 30 Junie het die volgende getoon: • Handelsvoorraad R369 100 • Verpakkingsmateriaal R2 400	384 200 – 369 100 =	Handelsvoor-raadtekort	R15 100
		15 750 – 2 400 =	Verpakkings-materiaal	R13 350
2.	'n Debiteur is insolvent verklaar. Sy totale uitstaande skuld is R8 500 en 20% hiervan is uit sy insolvente boedel ontvang. Die verskil moet afgeskryf word as oninbaar.	8 500 x 80/100 =	Oninbare skulde	R6 800
3.	Pas die voorsiening vir oninbare skulde aan tot R28 500.	33 700 – 28 500 =	Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering	R5 200 Inkomste
4.	Advertensies sluit 'n jaarlikse kontrak van R60 000 in wat op 1 Maart 2024 betaal is.	60 000 x 8/12 =	Advertensies	R40 000
5.	'n Vakante stoorkamer is verhuur op 1 Julie 2023. Op 1 Mei 2024 is die huur met R2 700 per maand verhoog. Die huur vir Junie 2024 is nog uitstaande.	129 200 – 2 700 = 126 500 126 500/11 = 11 500 11 500 + 2 700 = 14 200 129 200 + 14 200	Huurinkomste	R143 400

6.	Die leningstaat wat op 30 Junie 2024 van Leenbank ontvang is, het die volgende aangedui: Saldo aan die begin van die boekjaar: 720 000 Terugbetalings gedurende finansiële jaar: 161 280 Rente gekapitaliseer: **?** Saldo aan die einde van die boekjaar: 576 000 Bereken die rente wat vir die jaar gekapitaliseer is.	720 000 – 161 280 – 576 000 =	Rente op lening	R17 280
7.	Slegs 70% van die jaarlikse ouditfooie is betaal.	65 380 x 100/70	Ouditfooie	R93 400
8.	Voertuie word afgeskryf teen 20% op die verminderde saldo metode. Neem kennis: 'n Nuwe voertuig is op 1 Januarie 2024 vir R800 000 aangekoop. Hierdie transaksie is korrek aangeteken.	3 000 000 – 1 464 000 = 1 536 000 1 536 000 x 20% = 307 200 800 000 x 20% x 6/12 = 80 000 307 200 + 80 000 =	Waardevermin-dering	R387 200
9.	Die netto wins na belasting vir die boekjaar is bereken as R1 296 144. Inkomstebelasting beloop 28% van die netto wins voor belasting. Bereken die inkomstebelasting vir die jaar.	1 296 144 x 28/72 = of 1 296 144 x 100/72 = 1 800 200 1 800 200 – 1 296 144 =	Inkomste-belasting	R504 056
10.	Die maatskappy het vier direkteure wat dieselfde fooi verdien. Een direkteur het nog nie haar direkteursfooie vir Junie ontvang nie	4 x 12 = 48 – 1 = 47 2 937 500 ÷ 47 x 48 = 3 000 000	Direkteursfooie	R3 000 000

NASIENRIGLYN VIR AKTIWITEIT 1

ANDER INKOMSTE		
Oninbare skulde verhaal	(11 300 + 500)	11 800
Huurinkomste	(72 655 – 5 885)	66 700
*** Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering**	(4 700 – 4 640)	60
BEDRYFSUITGAWES		
Telefoon	(16 500 + 1 620)	18 120
Oninbare skulde	7 400	7 400
Ouditfooie	(15 000 / 2 x 3)	22 500
Direkteure fooie	(275 500 /29 x 270 of – 19 000	256 500
Advertensie	(3 360 – 760)	2 600
*** Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering**		
Rente op lening	(321 000 – 279 000)	42 000

NASIENRIGLYN VIR AKTIWITEIT 2: (Ooskaap -Sept 2022)

STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2024

Verkope		**6 720 000**
Koste van verkope	Verkope - BW	(4 200 000)
Bruto wins	BBI – HI of ABI	2 520 000
Ander bedryfsinkomste		142 080
Huurinkomste	153 120- 11 040	142 080
Bruto bedryfsinkomste		**2 662 080**
Bedryfsuitgawes		(1 738 080)
Direkteursfooie	158 400 twee punte 1/12 of 172 800 384 000 + 172 800 – 14 400	542 400
Salarisse en lone	sien bo 812 000 – 384 000 – 172 800 + 9 720	264 920
Werkgewersbydraes	22 080 + 1 920	24 000
Advertensies	(7 500 – 4 500) twee punte 11 650 + 3 000	14 650
Ouditfooie		**120 000**
Waardevermindering		**340 000**
Diverse uitgawes		**432 110**
Bedryfswins	BBI – BU	924 000
Rente-inkomste	Balanserende syfer BWVRU – BW	21 000
Bedryfswins voor rente-uitgawe	NWVB + RU	945 000
Rente-uitgawe		(36 000)
Netto wins voor belasting	*(272 700 x $\frac{100}{30}$)	909 000
Inkomstebelasting		**(272 700)**
Netto wins na belasting	*NWVB – inkomstebelasting	636 300

**Of Netto wins voor belasting: (NWNB+ 272 700)*

Netto wins na belasting: 272 700 x $\frac{70}{30}$ = 636 300

INFORMELE ASSESSERING: ONDERWERP 2

NASIENRIGLYNE

GLOBAL TRADING BPK

Berekening van die korrekte netto wins na belasting		
Verkeerde netto wins		1 089 238
i.	10 600 – 7 800	+ 2 800
ii.	Koste (8 712 ÷ 90% ÷ 160%) = 6 050 8 712 – 6050	+ 2 662
iii.	5 600 + 5 600	+ 11 200
iv.		+ 5 400
v.	648 000 ÷ 54 x 6 OF 648 000 ÷ 4,5 ÷ 2	- 72 000
vi.		- 30 000
vii.		- 3 300
viii.	7 200 ÷ 6 = 1 200 x 4	+ 4 800
Korrekte netto wins voor belasting		1 010 800
Inkomstebelasting		(333 564)
Netto wins na belasting		677 236

25

NASIENRIGLYN VIR AKTIWITEIT 3

3.1.1 % Bedryfsuitgawes op Verkope

BEREKENINGE	ANTWOORD
1 500 000 x 100 6 000 000 1	25%

3.1.2 % Bruto wins op Koste van verkope

BEREKENINGE	ANTWOORD
2 000 000 x 100 4 000 000 1	**50%**

3.2.1 % Netto wins na belasting op Verkope

BEREKENINGE	ANTWOORD
591 500 x 100 4 050 000 1	**14,6%**

3.2.2 % Bruto wins op verkope

BEREKENINGE	ANTWOORD
1 350 000 x 100 4 050 000 1	**33,3%**

3.3.1

Bereken die winsopslag % vir die jaar
9 000 000 – 5 625 000 x 100 5 625 000 3 375 000 x 100 = 60% 5 625 000

3.3.2

% Netto wins na belasting op Verkope
931 000 x 100 9 000 000 = 10,3%